

1 MT300 – MĚNOVÁ TEORIE A POLITIKA

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Názory, argumenty a řešení zastánců zlata II. část

Struktura

Platby, ceny a směnné kursy

Stabilizace nabídky peněz

Krize a inflace

Co jsou to peníze

Historie a války

Platby, ceny a směnné kursy

Zlatá tvrzení (VI)

Placení penězi plně krytými zlatem a za zlato neomezeně směnitelnými by znamenalo, že ve skutečnosti by se současně platilo zlatem.

NE. Platilo by se „symboly zlata“ (jediná výjimka = zlaté mince).

Při existenci vlastních, zlatem plně krytých peněz různých emitentů, by nedocházelo k potenciálním problémům, například v účetnictví, při vykazování cen či placení daní; stačilo by vše vyjadřovat v hmotnostních jednotkách zlata.

NE. Musela by existovat referenční měna se stanoveným (a stabilním) poměrem ke zlatu.

Při existenci plně krytých peněz různých emitentů by neexistovaly směnné kursy, neboť gram zlata je všude na světě gramem zlata. *

NE. Opět - peníze „symboly zlata“, navíc - konkurence mezi emitenty.

* ↔ Ceny lze vyjadřovat v hmotnostních jednotkách (gramech) zlata.
Skutečně? Pak je nutné odpovědět minimálně na dvě otázky:

1. Šperk vyrobený pouze z 1 gramu zlata – jaká je jeho cena?

2. Cihla 100 gramů zlata a cihla 1000 g zlata – jaký je mezi nimi *cenový* poměr?

Stabilizace nabídky peněz

Zlatá tvrzení (VII)

Povinnost plného krytí peněz zlatem by zabránila nadměrným emisím peněz s inflačními účinky.

ANO - v ideálním světě. Otázky – např. kontrola zlatých zásob, ekonomický vývoj při (téměř) stabilní nabídce peněz ((pokles cen)).

Zlatý standard by stabilizoval nabídku peněz a ekonomický růst by byl umožněn „mírnou deflací“.

ANO i NE. Plné krytí zlatem by de facto vedlo ke konstantní výši maximálního množství peněz v ekonomice.

Stabilizovat nabídku peněz lze *bez jediného gramu zlata*, např. sazbou povinných minimálních rezerv z běžných vkladů 100 % (!). Jakákoli deflace má destruktivní dopady do ekonomiky.

Typickým příkladem možnosti dlouhodobého poklesu cen bez negativních důsledků je odvětví elektroniky.

NE. Je to spíše *výjimečný* příklad (\leftrightarrow Mooreův zákon).

Krise a inflace

Zlatá tvrzení (VIII)

Povinnost plného krytí peněz zlatem by rovněž zabránila finančním a ekonomickým krizím, zlatý standard v historii byl spojen s prosperitou.

„*ANO*“. Zabránila by *ukončení* permanentní ekonomické krize; termín finanční krize by byl svým způsobem irelevantní, drtivá většina bank by ukončila činnost či danou zemi opustila. „Zlatý standard“ – dle doložitelných údajů (USA 1879-1913) byl spojen minimálně se dvěma těžkými ekonomickými krizemi a jednou finanční.

Inflace je standardně definována jako růst peněžní nabídky.

NE. Standardní definicí je dlouhodobý růst agregátní cenové hladiny. Jakýkoli bezhotovostní bankovní úvěr by ihned znamenal inflaci. Nabídka peněz – je-li „nadměrná“ – je (hlavní) příčinou inflace.

Za inflaci v současném světě založeném na bezcenných papírových penězích může (především) centrální banka tiskem bankovek.

NE. Současnost je „založena“ na bezhotovostních penězích, transakce mezi centrální bankou a bankami jsou bezhotovostní; bankovky mají nízkou „vnitřní hodnotu“, lze je použít za nominále. (Jsou-li bezcenné, většina lidí je zajisté ochotně převezme.)

Co jsou to peníze

Zlatá tvrzení (IX)

Jedinými skutečnými penězi vždy bylo, je a bude zlato.

NE. Zlato je *drahý kov*, mrtvý nerost, vysoce rizikové investiční aktivum, (obvykle) se těží – na rozdíl od peněz – v dolech.
V historii mincí z drahých kovů dominovalo **stříbro**.

Peníze na běžných účtech nejsou peníze, ale jsou to peněžní substituty.

NE. Jsou prakticky stejně likvidní jako oběživo, jsou všeobecně přijímány; při možném zrušení oběživa by podle stejné logiky vznikla ekonomika bez peněz - „peněžně substituční“ ekonomika.
Denní obrat mezibankovních bezhotovostních transakcí v ČR = 3,25 bil. Kč, 2,3 mil. transakcí (98 % pod 100 tis. Kč).

Současnými penězi jsou jen (bezenné) papírky a plastové kartičky.

NE. Papírové bankovky a kovové mince jsou *hotovostními* penězi.
Významnější jsou *bezhotovostní* peníze, především v podobě prostředků na běžných účtech v bankách.
Plastové platební karty jsou *nástroje platebního styku*, které umožňují bezhotovostní platby z běžného účtu (debetní karty) nebo krátkodobým bankovním úvěrem (kreditní karty).

Historie a války

Zlatá tvrzení (x)

Zlatý standard fungoval bez problémů tisíce let, není proto důvod, proč se k němu nevrátit.

NE. Ani zdaleka se na všech územích nepoužívaly pouze zlaté mince, existovaly mince z jiných kovů, jiná platidla i naturální směna. Po celou historii existoval svět spojený s „ekonomickými cykly“. „Tisíce let“ existoval svět bez elektřiny, aut, internetu ...

Ničím nekryté, bezcenné a inflačně znehodnocované peníze umožňují války; zlatý standard by státům znemožnil válčit.

NE. Státy válčily a válčí bez ohledu na peněžní systém.
(Lidská historie: 20 000 ozbrojených konfliktů, z toho 6000 válek.
Zlatý standard: zlato bylo často jedním z hlavních *důvodů* válek (!).

**Wednesday Addams: *Lidé vše řeší civilizovaně:
(upravená citace) brutalitou a nesmyslným zabíjením.***

Zlatý svět

Nevěřte zlatým nadšencům...

V jejich „zlatém světě“ sice *možná* vše „dokonale funguje“, ale je to *utopický* svět.

Znají „všechny“ – „velmi prosté“ – odpovědi, ale ani zdaleka *neznají všechny otázky*.

2017

Vytěžené (aj.) zásoby zlata (bez ztraceného zlata)	188 000 tun
Zásoby zlata v tržním ocenění (průměr 12/2017 = 1260 USD/t.o.)	7,622 bil. USD
Oficiální zásoby zlata centrálních bank (a MMF)	33 000 tun
Zásoby zlata centrálních bank v tržním ocenění	1,338 bil. USD
Měnová báze v USA	3,850 bil. USD
Podíl zásob zlata <i>všech</i> CB na měnové bázi v USA	34,75 %
Zásoby zlata všech centrálních bank zdaleka nestačí na plné krytí měnové báze <i>pouze</i> v USA.	